

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01-417
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24.17.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM'nin 25.06.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14221 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN' ın 7/8540 esas nolu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yazı (1sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN' IN
7/8540 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Sanayicilerimiz ve iş adamlarımızın ekonomik değeri olan atıklarının ellerinden ücretsiz olarak alınmasını sağlayan yönetmeliği ne zaman değiştireceksiniz?*

SORU 2. *Küresel krizin etkisiyle durma noktasına gelen sanayicilerimize ekonomik destek sağlayacak olan, ekonomik değeri olan atıkların ücretsiz olarak ellerinden alınması sizce doğru mudur?*

SORU 3. *Lisanslı atık toplayıcı firmalar bu işi bedelli olarak yapacaklarını belirttikleri halde bu yönetmelikle bu yetkinin bedelsiz olarak toplanması konusunda düzenleme yapılmasının ve bunda ısrarın sebebi nedir?*

SORU 4. *Ekonomik değeri olan atıkları ücretsiz olarak bize vermediniz diye sanayicilerimize uygulanan para cezalarının durdurulması ve kaldırılması ile ilgili bir çalışma yapmakta mısınız?*

CEVAP 1, 2, 3, 4. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde; ambalaj atığı üreticileri, ambalajlı ürünü kullanarak ambalaj atığının oluşumuna sebep olan tüketiciler, nihai kullanıcılar, satış noktaları ve benzeri gerçek veya tüzel kişiler olarak tanımlanmış (fabrikalar, iş ve alışveriş merkezleri, lokantalar, büfeler, konutlar, kamu kurum ve kuruluşları, hastaneler, oteller, okullar vb.) ve bu çerçevede atık üreticileri; kullanılan malzemeye ve oluştuğu kaynağa bakılmaksızın, tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarını çevre kirliliğinin azaltılması, düzenli depolama tesislerinden azami istifade edilmesi ve ekonomiye katkıda bulunulması amacıyla oluştukları yerlerde diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmekle yükümlü tutulmuşlardır.

Dolayısıyla, ambalaj üreticileri ve piyasaya süren işletmelerin, faaliyetleri sonucu tesislerinde oluşan ambalaj atıklarını bedel karşılığı satmalarının asıl işgal konuları arasında yer almadığı düşünülmektedir. Yönetmelikte tanımlanan toplama sistemi ve Yönetmeliğin ilgili maddeleri de göz önüne alındığında, bu işletmelerin tesislerinde oluşan ambalaj atıklarını; Yönetmelikte tanımlanmış toplama sistemde bütünlüğün sağlanması ve lisanslı işletmelerin sanayi tesisleri dışında (konutlar, kamu kurum ve kuruluşları, hastaneler, oteller, okullar vb.) yüksek maliyetler ile yürüttüğü kaynaktan ayrı toplama çalışmalarının desteklenmesi amacı ile ambalaj atıkları yönetim planı bulunan belediyelerin yürüttüğü çalışmalar doğrultusunda, lisanslı toplama ayırma tesislerine bedelsiz olarak vermeleri gerekmektedir.

Tüketim mallarının muhafazası, depolanması ve taşınması maksadıyla kullanılan ambalaj malzemelerinin bedelleri, istisnasız tüketim mallarının fiyatlarına yansıtılmakta ve bedelleri son kullanıcı (tüketici) tarafından ödenmektedir. Ancak bu malzemeler sadece tüketiciye hizmet etmemekte, malını saklama, depolama ve taşımada sanayici ve tüccara da büyük avantajlar sağlamakta, sanayici ve tüccarlar bu avantajların karını kendileri almakta, bedelini ise tüketici ödemektedir.

Bu itibarla ambalaj atıklarının toplama ve geri kazanılmasının finansmanı "üretici sorumluluğu" ilkesi gereğince "piyasaya süren" tarafından yapılmaktadır. Geri dönüşümden şayet bir kâr ortaya çıkarsa, bunun makul bir kısmı geri dönüşümü sağlayan atık sanayicisine ait olmalı, bunun dışındaki kısım ise tüketiciler adına Belediyelere aktarılmalıdır. Henüz uygulamaları gelişme aşamasında olan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği de bu politikayı esas almaktadır.

Öte yandan; Yönetmelikte ambalaj atıklarının yönetimi için bir sistem tanımlanmış ve tanımlanan bu sistem içerisinde yer alan her bir paydaşın görev ve sorumluluklarına da Yönetmelikte ayrı ayrı değinilmiştir. Bu paydaşlar; ambalaj üreticisi, piyasaya süren, satış noktası, tüketici, ambalaj atığı üreticisi, belediye, yetkilendirilmiş kuruluş, lisanslı toplama-ayırma tesisi, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatından oluşmaktadır. Tüm tarafların üzerine düşen görev ve sorumluluklarını büyük bir hassasiyetle yerine getirmesi uygulama açısından önem arz etmektedir. Bu sistem içerisinde bulunan tarafların sorumluluklarını yerine getirmemesi halinde Çevre Kanunu gereğince idari ceza uygulanmaktadır.

Sonuç olarak, Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanarak çıkartılmış olan Yönetmelikler incelendiğinde; Bakanlığımızın atık politikasının az atık üretilmesi, oluşan atıkların geri kazanılması ve geri kazanımı mümkün olmayan atıkların ise mevzuatta öngörülen şartlar çerçevesinde tekniğine uygun olarak bertaraf edilmesi olduğu görülmektedir.

